

In infantia . in adolescentia . in inuentu/ te/ mibi semp adbesit . nec adhuc p̄ senectu/ te deficientibz membris meis / me deserit ; Est aut̄ hoc malū desiderū voluptatis . de lectatio carnalis . tempestas libidinis / que multis et varijs modis infelicē aīaz meam lacerauit / dissoluit . et omni virtute destitu/ tam / in anem ⁊ debilez reddidit . Fateor mitissime ⁊ dulcissime deus / fateor coram oipotencia tua . me hoc ope nefario . huius opis nefarij imūdis recordatiōibz . sepe esse pollutū . incēsum . ardores imoderatos ⁊ in honestos passum ⁊ nō solū meaz delectati onū malas memorias . ⁊ stultas recordatio nes mibi nocere . sed etiam aliorum male / facta / mibi narrata . et per recordationes fordidas ad memoriam reducere . cor meuz non paruo neuo iniquitatis maculare .

Ecce deus meus pijsime et misericor / disime deus . quis non paruum vercun / diā passus . expandi corā te iniquitates me as / ostendi vulnera mea et peccata . et oñdi aīam meā malis opibz maculatā . maloz opm delectationibz infectā . malaz cogita / tionū recordatiōibz fedatā . deus me / mia mea respice ad pniaz meā . et respice ad pie tatē tuā ⁊ suscipe cōfessiōem meā . et fac me cū fm mīaz tuā . Si iniquitates obfua ueris dñe dñe q̄s sustinebit . Vel etiā iusti / cia sua . sine mīa tua poterit liberari ; Pro pitius esto mibi dñe . ppitius esto mibi pec catori . Parce peccis ⁊ iniquitatibz meis . vt p tuā mīaz ab oibz vicijs mūdatus ⁊ purga tus . ab oibus peccatis clementer absolutus / finita tpali cōuersatione / pducī merear ad regnū celoꝝ . vbi cū sanctis oibus te lauda re benedicere et glorificare valeam in secu la seculoz Amen .

Finis

Sequuntur plures

tractatus de canticis cōpositi ab eodē Aā cellario pisicē .

Prohemium

Ratiā diuini talenti / nolē / tes in vacuū recipe / q̄ tot iter turbines horridos reipblice contulit ocij locū / liberauit a calūnijs hoīm . dedit ad nutū necessaria . simul attendēs / qm̄ in die pro speritatis mādauit dñs mīam suā . et nocte

tribulatiōis canticū eius . nō ociosum . nō inutile . nō ingratū reputamus / tempestas hac nocte pfunda / de canticis scribere po steritati / si malignitas pcellosa reddiderit aures surdas etati p̄senti . Quis o deus oprime spandū sit / multos vt olim spibna Delie ita nostris tuos tibi reliquisse cultores . Toplectitur aut̄ quasi sinu grandi . verbū de canticis / plures materias seu vo lumina q̄s p cōfusione vitanda / p thomos seu tonos . p notas ⁊ notulas / tradet lecto / ri notandas p̄ns et ordiū / tituli vel tabule vicē tenens . Volumē vnū / cuius titul⁹ est de canticorū originali rōne / sub hoc euā gelio verbo . Lecinimus vobis ⁊c . tres cō / tinet thomos / sicut ip̄e plogus insinuat . in tra triplex genus canticorū / et triplicē inue stigandi facultatē . Nam est canticū sensua le qd̄ tractat historia . et intellectuale qd̄ in quirat philosophia . est diuinale sen supmē tale qd̄ sola nouit theologia . Sunt in q̄li ber thomo . i . sectione aut si ppter rem q̄ agi tur tonū p simbolo dicere maluim⁹ . Sūc in q̄s notule plures / fm toridē p̄ticulares p positiones vel doctrinas Sunt in pmo tringinta . sunt in scdo . xxij / sine canonibz in strumentoz . sunt in tertio quinquaginta ; Volumen alterū est de canticorūdo . hoc est de canticorūdo . tres habens p̄ncipa / les tonos cū notis et notulis . Primus in / quirat potissime drāz canticorūdi . h̄ c̄ canti ci cordis / a c̄ntico oris . Vel aliter de canti co mozali et rōnali / cū canticorūdo sensuali . cu ius toni sunt notule q̄nquaginta due . Se cūndus tonus descendit ad p̄ticulariozē cā / ricordi rōnis . cuius sunt note . xij . per nota las . xxx . diuise . Tertius tonus q̄li specula / tiuā musicam deducēs ad praxim / tractat de nouo gāma mistico et mozali p . xij . no / ras habentes notulas / quadraginta q̄nqz singulares . Volumen aliud / colligit in se tonos tres plus fm modos traditionis varios q̄s p diuersitate materie . Prim⁹ to nus cōciliat et obsequi facit / facerem elegi am cantatricem amorem dñe theologie q̄i lyricum vel odarū carmen . Thomus alter scdus habet canōdes seu regulas amphoris mos vel maximas aut theoreumata de cā / ricis p notulas quinquaginta . Thomus alter tertius verbū solatiij multiplex in se di rigit per particulas quinquaginta . Et ita iuncti simul h̄ duo thomi cenilogium cō stituunt .

ff. 2.

Primus tractatus
de canticorum originali ratione.

Quoniam inimus vobis/nec saltaſſi
lamentauimus et non plan /
xiſtis. Precentor noſter chri /
ſtus/amator innocentie/vo /
luit exemplis innocentu pue /
rozum/p noſtra eruditione pluries vti.nuc
ad humiliatiōem.nunc ad ſimplicitatem.
vt eſſemus paruuli non ſenſibus ſed mali /
cia. Nunc vero nos cōmouet ad ſpiritualē
canticorum exercitationem.ponens coraz o /
culis/pueros cantantes in foro. Neqz enī
parum refert pueros ſic vel ſic aſſueſieri in
muſicis ⁊ cantibus put **A**reſto. poliſans
docuit.et in bene inſtituta cōmunitate cō /
uenit obſeruari. **F**los autem quos in do /
mino pueros vel infantes nouiter genitos
effecit noua regeneratio. ſic decet ⁊ expedit
in foro pſentis exilij frequentare canticum
nunc exultatiōis ad ſaltandum ſpirituali /
ter/nuc lamentatiōis penitentialis ad plā /
gendum. **H**abemus in exemplū ſacre ſcri /
pture librū/in quo ſunt iuxta viſionez **E** /
zechielis lamentationes carmen etze. **C**ō /
cordat illud apoſtoli **S**audere cum gaude /
tibus. flere cum ſlentibus. qz tempus ſlen /
di et tempus ridendi. **S**ubditur conſone
verbo ppoſito. tempus plangendi et tem /
pus ſaltandi. **C**um autem iuxta poſteri /
us elucidanda ſit aliqđ canticum ſenſuale
vel animale/ſit canticum rationale vel mo /
rale. ſit canticum mentale et diuinale. **D**e /
ſcribemus ſub triplici tono/naturam ⁊ ori /
ginem canticorum cum ſuis habitudinibus
Docebit p̄mum hiſtoria. ſecundū queret
philoſophia. tertiu theologia declarabit.
Narrat hiſtoria ſacra ppe **G**eneſis inſi /
um/cui ratio ſuppoſita fide concordat /qz
Tubal fuit pater canentiū in cythara et or /
gano. Quo tempe vtpote ante diluuiū cō /
ſtat illos non fuiſſe/quos gentiliū littere
tradunt carminū et organoz primos inuē /
tores. **S**ic hiſtoria capit veram canticorum
noticiam et cauſam/p̄mitus ex fide /qz cre /
dim⁹ aprata eſſe ſeculo verbo vite et qz for /
mato **A**dā/cōmunicata eſt ei plenitudo
ſcientie quantum cōueniebat illi quo toti /
us hūani generis principiū velut in ſuo ſe /
minario reſidebat. nedum in eſſe nature ſz
in bene eſſe morum et doctrine. **C**ōſim⁹

hoc ideo. qz poſt ſoporez adductis ad ſe cō /
ctis animantibus impoſuit cunctis nomi /
na ſue p̄prietati naturali conſona. **N**ec ta /
le aliquid facere potuiſſet ſine cognitiōe q̄
tamen ſenſibus participata non erat. **D**e /
tuit igitur qz ex alto id atqz a ſummo ſum /
pſiſſet. **M**odus alter ſumendi canticorum
originem fuit ductrice experiētia. nūc
in illis regionibus. nūc in iſtis. quibz mu /
ſica et nūc fūerat vel ſm **A**reſto. ⁊ ſequa /
ces de eternitatē errore fuerat infinites va /
riata et abſqz numero defecerat atqz redie /
rat ſm tranſmutabilitates nature cuiuſlibz
bet mutabilis innumerabiles. **A**dditur
modus alter qualis a **T**ullio ponitur duz
venatur quanta ſit eloquentie ſi ſapientie
iungatur vtilitas. qua factum eſſe dicit vt
homines prius agreſtes neqz ciuilitate ne /
qz poliſice neque moraliter conuiuentes /
conuenirent in vnum. modo pagum. mo /
do domum. modo ciuitatez. modo prouin /
tiam. modo regnum. qui ſimul ita iuncti ⁊
adunati/varias tam ad neceſſitatem qz ad
voluptatem ſtudio vehementi compererit
artes. quoniam vbi intendere ingenium
valet. et iuxta poetam. **L**abor omnia vincit
improbus et duris egeſ in rebus ege /
ſtas. dum ſequens ad priores aliquid rati /
ocinatiue docta ſup addit. **P**reſtabat iuua /
men/apra complexio ad iſta vel ad illa. **D** /
cium nanqz liberum datum aliquibz **S**ic
apud egiptios tradit **A**reſto. aliquos con /
quiſitis que ad vitam erant neceſſariis /p̄ /
pter admirari cepiſſe philoſophari. **P**or /
ro narrat **A**uguſti. libro de ordine/radicez
vnam non diſſonam prioribus hiſ que al /
to videntur ſumpta principio. **L**oquens
itaqz de virtute vnitatis quā inquit et ſa /
cit amicitia/nō dubitat ponere quamlibet
ſcientiam ex amicitie et vnitatis appetitu
manſiſſe. **D**icebat **A**riſtophanes teſte **A** /
reſto. p̄mo poliſicorum hanc eſſe amicom /
ditionem vt vnus eſſe vellet alter. vel vnus
in altero. **N**on diſſone ad verba **J**ohānis
Qui manet inquit in caritate in deo manet
et deus in eo. **E**t apoſtolus dicit. **Q**ui ad /
heret deo vnus ſpiritus eſt. **V**erum nei /
quit fieri. talis tranſmutatio qua vn⁹ ami /
com ſuo eſſe qđ habet in p̄prio genere dep /
dito/conuertatur in alterum **J**am quippe
non maneret alter amicom. et ita nullo pa /
cto eſſent duo/ſed vna natura. quo qđ ab /
ſurdus poni non poteſt. **P**ropriam enim

vocem ignorabant nonnulli hereticorum
 ut almanicus et begardi dum ita desipere
 comperiti sunt. Anuntur igitur amici nō
 illo sed alio quo fas habent modo. Hinc
 fuit inter homines et precipua cura sermo
 nis mutui. quo latentes cordis sui passio-
 nes et cogitationes consilia et amores / cō-
 modissime cōmunicarent iocunde q̄ con-
 uinerent. Facta est proinde super locutiōi-
 bus ars. que scribendo valet et apud absen-
 tes se sibi manifestare. hec est grammatica
 cōgrue loqui docens et scribere. Postmo-
 dum fuit euitanda deceptio circa veritatis
 inquisitionem. cum regulis illationū quas
 logica ob hoc orta tradit. Fuerunt in super
 amicorū amicitie non quomodolibet. sed
 valiter. delectabiliter. et efficaciter iudicā-
 de. q̄ in rhetorica facere positum est. q̄m
 possumus appellare logicam moralem. eo
 q̄ ad moralis philosophie p̄ncipia viam
 habet. sicut logica scientiis speculatiuis ob-
 sequitur. in quibusvis sermonis precisior
 sine tropis viget et figuris. Ventum est cō-
 sequenter ad mathematicas disciplinas. q̄
 plurimum conferunt artibus mechanicis
 sine quibus vita civilis non agitur. confe-
 runt preterea conuictui amicorū quo fiat
 vita p̄sens ornatior atq̄ iocundior. Sic
 inter ceteras artes p̄parata est mago plau-
 su / musica et ad diuinas res atq̄ cerimoni-
 as / tandem adhibita. Hinc apud rucolas
 et pastores / bucolica carmina vel egloge.
 comedie leges. hinc acriores satire. hinc p̄-
 modum grandioribus ampullose tragedie.
 bine deniq̄ metrorū heroicorum elegiacorū.
 iambicorum. zaphicorū. et aliorū ve-
 lut innumerabilis multitudo. **¶** Vides
 quemadmodum musica suum cepit a na-
 tura et ab amore unitate q̄ p̄modū. que
 creuit adhibitis per artem regulis et nume-
 ris. Quis utiq̄ non aduertat / homines si-
 cur ad loquelam / sic ad quandam musicā
 velut ab infantia et puericia pronos esse.
 quā inclinationem ars et vsus perficiunt.
¶ Hinc animaduersum est / triplicem esse
 partitionem musicę. sicut potest ipse sonus
 causas tres habere. Unus enim fit flatu. al-
 ter pulsu. alter voce vel cantu. Tres obin-
 de musas fictio poetica dedit. puta Varro
 refert Augusti. quas ideo postea dixere
 nouem / p̄pter tortidem imagines / ab excel-
 lentissimis sculptoribus cum quadam su-

perandi intentione depictas. **¶** Comprū
 est in super / tres dumtaxat in numeris so-
 noris p̄portiones esse delectabiles. Diateses
 serō. diapente. diapason. quas vulgari mo-
 do nominamus. tertiam. quīntā. et octauā.
¶ Nec sunt plures deinceps que non reducā-
 tur ad istos. quemadmodum sexta et quīn-
 ta super octauam. et rursus octaua duplex.
¶ Et ita per ascensum / quantum vel vox vel
 ratio fas habuerit. que conquisitio suā ha-
 bet artem p̄p̄riam / tā speculatiue q̄ p̄a-
 ctice traditam cui musicę nomen damus.

¶ Docuit amplius experientia mirabiles
 fieri mutationes per musicam sensualem.
 de qua iudicat tanq̄ de obiecto p̄prio auris
 corporalis et que sola videtur apud vulga-
 res cognita vel considerata. **¶** Estes sunt
 historia cū philosophis et medicis ut mar-
 tianus et bonrius. quibus non discordat
 sacra scriptura de David et Heliseo filiis
 q̄ p̄phetarum. Nonne philosophus politi-
 cans docet in policia bene instituta / curā
 de musica p̄cipue p̄ iuuenibus habenda
 esse. que sit ad temperantiam et virtutem
 idonea. non petulans. non dissoluta. non
 agrestis. non irritans. sed nec animos mu-
 liebriter emolliens. **¶** Florant siquidem ex
 dictis Aresto. vlti. polit. expositores sui. q̄
 tuor esse species melodie quas ipse denomi-
 nat vel a reprobis vel a patribus videntibus
 eis / vna vocatur mistolidista. secunda lidi-
 sta. tertia dorista. quarta frigista. **¶** Prima
 mouet ad compassionem. secunda mollit
 ad concupiscentiam. tertia ad virilitatem
 que stabilis est et virilis in qua sunt iuue-
 nes instruendi vel exercendi. quarta rigidi-
 or est vehementior q̄ / rapiens animos ad
 terribilia vel aggredienda vel sustinenda.

¶ Porro iuxta varietatem complexionū
 variatur complacentia et iudicium melo-
 diarum. imo et traditio quam frequētat ec-
 clesia de varietate tonorum octo / posset ad
 hanc melodiarum diuersitatem appropri-
 ari. ut q̄ prima est septimi toni. secunda quī-
 ti. tertia primi. quarta tertiū. **¶** Posset alte-
 ra fieri distinctio musicę. quoniam alia est
 aptior ad diuinum cultū p̄ deuotiōe. nūc
 leta. nunc lugubri. nunc pia. nūc iubilanti.
 Quedā potior est p̄ mox disciplinatione
 Altera iocundior et suauior in amabili
 seu civili cōuersatione. Aut dicam q̄ vna
 est heroica. altera diuina. quedā moralis et

politica. altera sensualis et animalis p pui
 croz vel imperfectoz recreatione. **Q**ut rur
 sum addamus q vna magis couenit in sa
 tira. quedam in tragedia. quedam in come
 dia. quedam in bucolicis. quedam in odis
 vl' lyricis. **Q**ut postremo fm varietatem ho
 miniu. alia fortibus et virtuosis couenit. a
 lia lubricis et voluptuosis. alia subtilibus
 et ingeniosis. alia bestialibus z stolidis.
Utilissimam omnium esse tradit **A**restof.
 fistulatiōem. qua ideo pallas abiecit / suaz
 videns in aqua ex tibijs buccam inflari. **H**
 sumpsit poetica fictio necnon illud q **P**i
 das rex. buccas habuit asininas. eo q suo
 iudicio. **P**an deus pastoz fistulans **A**pol
 lini pferabatur citharisan. **D**emum quot
 sunt hodie qui tympanum gallice tabour
 cum fistula citius achilariis audiunt q cy
 tharam aut psalterium. **I**ta rursus sic auis
 bus sic hominibz / sius cuiqz cantus placz
 et cui suetus est vel apratus. **P**retereun
 dum vero censemus / quemodum ad res di
 uinas reputabant gentiles carmina tran
 stulerunt execrabili superstitione. quo factu
 est vt qui sine deo vero erant ludificarentur
 a dijs illis. de quibz in psal. Omnes dii ge
 rium demonia. **O**rite sunt quippe artes ma
 gice carminibus vtentes / quas incan
 tationes vocant. quarum effectus mirabi
 les / nedum poete. nedum ipi idolatre com
 memorant. sed attestatur scriptura sacra cu
 expositioibus. **U**nde dicitur i **E**trodo. de
 maleficis pharaonis q fecerunt simile ad
Hoysein in pms duobus signis. et hoc p
 incantationes egyptias et archana dei. ita
 dicit textus. **V**erum exquisitior de carmi
 nibus istis sermo non expectetur hic z nuc
Latissimus enim est / et seorsum debet sue
 queri cause vel effectus. **H**abet subinde
 musica sensualis que consistit in modula
 tione vocis suam artem. cuius artis velut
 alphabetum quoddam traditum in gama
 mi. inuale sub sex vocibus vel notulis. vt. re
 mi. fa. sol. la. de quo non est hic declaratio
 faciendā. sed supponenda simul qua ratio
 ne seruit musico cuilibet instrumento no
 tulationis huiusmodi pericia. **S**ed nec de
 metroz legibus numeris varietate in po
 stremo de gesticulationibus aliud tradere
 disposuimus. **P**lacuit tamen annotare
 ppter reuerentiam scripture sacre / nonnul
 la vazoꝝ vel instrumentoz musicaliu no
 mina. **Q**uoniam pariter monet nos ratio
 nature consona. **P**osuit itaqz **P**lato corpi
 bus animas assilere raqz motores suis or
 gibus et organis. qd satis in celo **A**restof.
 et fides recipiunt de intelligentijs. quas vl'
 angelos vel virtutes fides appellat. **V**eruz
 de nostris intellectibus necnon de bruto
 rum formis / non coueniunt cum **P**latone
 quia ponunt animas inherere corporibz
 cum materia constituere compositum. **L**o
 cordat tamen vtrazqz positio sup hoc q fm
 varietatem formaz / repitur varietas i cor
 poribus. **H**inc illud phie apud **B**oetium
 de huiusmodi formis loquentis ad deum
 p consona membra resoluis. **H**inc pte rea
 yisonomi tradunt animas insequi corpo
 ra. quanqz verior est locutio / corpora suas
 animas insequi tanqz instrumenta causas
 principales suas. **C**oaptemus hanc si
 militudinem rei nostre / dicentes q ars imi
 tatiōe nature / cognoscens quedam esse can
 tica quoꝝ modulatio fit aptius per vnum
 genus instrumentoz. et alia per aliud. si
 mul vt minus fastidiret / varietas fabrica
 uit sibi vasa diuersa musicoꝝ in natura
 ture / dans diuersis cantibus organa valde
 distantia magnitudine. figura. materia qz
 sicut natura dedit animabus apta sibi cor
 pora. vnde corp^o animalis vocat **A**resto.
 organicum qui de manu hominis dicit ip
 sam esse organum organoz. **E**cce causas
 multiplicationis vazoꝝ musicoꝝ duas q
 sunt delectabilitas pro varietate. et idonei
 tas pro consonabilitate. **Q**uid si tertia ad
 diderimus causam p mysterijs et intellecti
 bus sapientius occultadis apud indignos
 et hebetes que panduntur studiosis soler
 tibus et deuotis. **Q**uamuis autem ser
 mo de mysterijs instrumentoz / locum ma
 gis haberi videatur in morali musica / vel
 intellectuali qz sensuali. nihilomin^o admo
 nent nos verba christi / non esse pretereun
 dam vazoꝝ musicoꝝ interpretationem.
Primum quia facit in preassumpto verbo
 mentionem de tibijs fm **L**uce narratiōez
Lantauimus vobis inquit tibijs et no sal
 talis. **D**ebinc xp̄us in pabola filij pdigi.
 refert seniozem fratrem cum appinquassz
 domui symphoniam audisse et choꝝ. **P**ro
 inde psalmi quos de se scriptos asserit. ple
 ni sunt noibz instrumentoz. p quibz sacz
 ad psens fuerit vltimu sumere psalmum ve

minima. Quoniam pariter monet nos ratio
 nature consona. Posuit itaqz Plato corpi
 bus animas assilere raqz motores suis or
 gibus et organis. qd satis in celo Arestof.
 et fides recipiunt de intelligentijs. quas vl'
 angelos vel virtutes fides appellat. Veruz
 de nostris intellectibus necnon de bruto
 rum formis / non coueniunt cum Platone
 quia ponunt animas inherere corporibz
 cum materia constituere compositum. Lo
 cordat tamen vtrazqz positio sup hoc q fm
 varietatem formaz / repitur varietas i cor
 poribus. Hinc illud phie apud Boetium
 de huiusmodi formis loquentis ad deum
 p consona membra resoluis. Hinc pte rea
 yisonomi tradunt animas insequi corpo
 ra. quanqz verior est locutio / corpora suas
 animas insequi tanqz instrumenta causas
 principales suas. Coaptemus hanc si
 militudinem rei nostre / dicentes q ars imi
 tatiōe nature / cognoscens quedam esse can
 tica quoꝝ modulatio fit aptius per vnum
 genus instrumentoz. et alia per aliud. si
 mul vt minus fastidiret / varietas fabrica
 uit sibi vasa diuersa musicoꝝ in natura
 ture / dans diuersis cantibus organa valde
 distantia magnitudine. figura. materia qz
 sicut natura dedit animabus apta sibi cor
 pora. vnde corp^o animalis vocat Aresto.
 organicum qui de manu hominis dicit ip
 sam esse organum organoz. Ecce causas
 multiplicationis vazoꝝ musicoꝝ duas q
 sunt delectabilitas pro varietate. et idonei
 tas pro consonabilitate. Quid si tertia ad
 diderimus causam p mysterijs et intellecti
 bus sapientius occultadis apud indignos
 et hebetes que panduntur studiosis soler
 tibus et deuotis. Quamuis autem ser
 mo de mysterijs instrumentoz / locum ma
 gis haberi videatur in morali musica / vel
 intellectuali qz sensuali. nihilomin^o admo
 nent nos verba christi / non esse pretereun
 dam vazoꝝ musicoꝝ interpretationem.
 Primum quia facit in preassumpto verbo
 mentionem de tibijs fm Luce narratiōez
 Lantauimus vobis inquit tibijs et no sal
 talis. Debinc xp̄us in pabola filij pdigi.
 refert seniozem fratrem cum appinquassz
 domui symphoniam audisse et choꝝ. Pro
 inde psalmi quos de se scriptos asserit. ple
 ni sunt noibz instrumentoz. p quibz sacz
 ad psens fuerit vltimu sumere psalmum ve

D.

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and bleed-through.]

lut exponendum Laudate dominū in sanctis eius. **V**ox ista est vox anime dei formis ac deuote que post contemplationem vel meditationem sursum directam et deorsum per omnia videt quaquaversum. Quoniam pleni sunt celi et terra gloria domini. Tunc dilatato mentis ore iubilat exultare et exclamat ad omnem generaliter creaturam. Laudate dñm in sanctis eius. Et cū seraphi accedente sibi Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth. Pleni sunt celi et terra gloria tua. **P**ossumus sanctos eius (si sobrie sapiamus) accipere prēm et filiū cum sancto spū. qui sunt tres persone sed vn⁹ de⁹ et dominus et vnus sanctus. Aut sc̄ta sunt dei nomina eius sacratissima. Sunt omnia q̄z p̄no cultu specialiore sacrata aut certe sc̄ta dñi sunt omnes spūs cōsummata iaz beatitudine deo pr̄mi. aut sunt hoies exaltati a terra quasi iaz sine terra. qui typo xp̄i trahunt omnia ad se p̄ cōtemplatiōem dilectiōem et laudem oia referendo ad gl̄am cōditōis. Tales imitatur aia deiformis / quā in has proumpet laudes dicim⁹ Laudate dñm in sanctis eius. **H**anc impleuerat aiam dñs laude sua. saginauerat eaz cū bis eterne satietatis. repleuerat in bonis cōsideriū suum. et vt a quile iuuetutem renouauerat qd̄ ni labijs cōcultatiōis laudaret os eius et eructaret verbū bonū. Laudate dñm in sanctis eius. **V**ult hec aia regrediens de cella vinaria aut certe putat omnes sentire. qd̄ sentit de dño in bonitate p̄ferta sibi cōplacet in laude dñi. **L**ogratulatur omni collaudati. que etsi nō habeat iustionis in oibus audaciā vt laudent. fiducia nihilominus accipit cohortatiōis applausus et iocūditatis cum alacritate tripudio et coexultatione. laudate dñm in sanctis eius. **S**c̄it vltimā nedū sui sed oim̄ beatitudinem in dñi laude positam. quous non eodē gradu. sicut nō oia ex quo p̄cipiāt dñi cognitiōem et liberā et volūtate dilectiōem. Si cur p̄terea diuersi sunt status in hñtibz etiā libertatis arbitriū. duo p̄cipue vn⁹ vie qui p̄ fidē et spem ambulat. alius patrie vbi p̄petua finis et termini stabilitate vacat aia beata. videt. amat. laudat. **E**xerceam⁹ igit̄ hic in terris vocem laudis q̄ nobis p̄ferret in celis. Dicat vnusquisqz viatorz p̄sertim ecclesiasticoz. dedicatoz. laudibz dei. **D**is spūs laudet dñm. **Q**uis autem scire oia aia

que et qualis sit vita tua / nō pudeat te perphiam erudiri que vitam cuiusqz rei pōit in opatione debita nature. alioquin sine opatione qualiscūqz sit illa sibi debita potius mortua dicitur aut dormitās q̄ viuens. **P**erge vltorius cū phia vsqz dum occurrat sapia diuina que se q̄rentes p̄occupat. et h̄ docebit te. qm̄ pp̄ria et finalis opatio hois est cognitio summi dei cū fruitione et laude sua. viuus igit̄ o homo et q̄stum laudat aia tua dñm. Est et istic iter quo oñdit dominus salutare suū. Quare noli conqueri dñi laudas. quasi nihil agas. q̄si nō dum p̄mia capias. laus est magnū mibi crede p̄cium tibi. magnū valde etiā dñi grat̄ sit. imo maius dñi grat̄ sit. **L**ertū hoc hēbarania deuota q̄lem introducim⁹ dicentem. laudate dñm in sanctis eius. **Q**uod si vellemus in his et singulis que sequuntur immorari q̄le sit firmamentum virtutis dei q̄les sint virtutes eius. qualis deniqz sit multitudo magnitudinis eius. succuberet sermo conatui nec tempestine satis arripemus p̄missā de vasis psalmoz h̄mōi maxime rōez. **H**oc vnū tñ dicim⁹ q̄ in re q̄libet deo soli debet laus honor et gl̄a sicut ip̄e est oia in oibus. **H**inc p̄s. **D**is terra siue ois creatura adorēt te de⁹ et psallat tibi. psalmū dicat nomini tuo altissimo. **N**ulli vero creature datur laus h̄mōi patriā / nec vt signū ē vt imago nec p̄pter aliā quous attributiōem si pp̄rie sc̄tiam / sicut nulla res creata summū bonū est neqz vt res / neqz vt signū vel aliud attributū. **A**uero qz loquendū vt plures sentie dñi vt pauci. laudam⁹ in creaturis deū adoratione patrie. sicut in cruce et in imaginibz xp̄i. imo sicut in omni re. quē admodū q̄libet est imago vel vestigiū tenue trinitatis nō min⁹ naturaliter q̄ aliq̄ sit artificialiter. **L**audē tñ in laude vel patriā creaturaz a sc̄dalo q̄le fieret si adoraretur publice deus in demone vel eius imagine. in asino / vel in bufone. imo nec in angelis et hominibus. quantūcūqz sanctis. quoniam pp̄rius eis et alter honor inest. **Q**uibus in transitu dicitis / ad instrumenta musica pergat fmo noster. **P**reponitur tuba cū sono vel vt alia translatio habet / cum clangore cuius materia finis et vsus varius est. **N**am ē tuba cornea vt est illic. **I**n voce tube corne in recordatiōem arietis immolati p̄ Abraham. **E**st tuba ductilis vel argentea vel e.

cythare q̄ subtilitatem ineptus. cantes in
 tympano mortificationis concupiscentie
 carnalis per abstinentiam et ieiunia. Lon-
 cinas in choro fraternae caritatis et conui-
 ctus honesti sine querela que dissonantiaz
 operetur. deniq̄ quomolibet id egeris dū
 non sileas a laudibus creatoris. **Chor?**
 vocatur a nonnullis vulgaribus instrumē-
 tum quoddam instar trabis oblongum et
 vacuum/cordas habens grossiores. mul-
 to plus q̄ cythara duas aut tres/que bacu-
 lis eratis percusse. varie variant rudem so-
 num. **Ac** uero conformius ad expositores
 et certū/chorus ē cohortis. canentū sil'i mo-
 do corone. put litteraliter ad oculum vide-
 mus in ecclesie choris. et in choris tripudi-
 antium. **Hic** existimandū est mariam sozo-
 rem moysi cū alijs aliquātis/tympana pul-
 sasse post egressum maris rubri. Reliquos
 autem omnes choros duxisse/cum respon-
 sione vocis canticordi atq̄ plausibili. **Sic**
 in reditu filij pditi/paterfamilias euange-
 licus/cū prandio vituli saginati iūxit sym-
 phoniam et chorum. **Sic** filij pphetarum
 ducebant choros quando **Saul** occurrēt
 eis mutatus est in virum alterum tam effi-
 caxerat musica pphalis. **Symphoniā**
 purant aliqui viellam vel rebeccam q̄ mi-
 nor est. **Ac** uero rectius existimatur esse mu-
 sicum tale instrumētum quale sibi vendica-
 uerunt specialiter ipi ceci. **Hec** sonum red-
 dit dum vna manu resoluitur rota paruu/
 la thure linita. et p alteram applicat ei cum
 certis clauibus cordula menieroz. put in
 cythara. vbi p diuersitate tractuum rote va-
 rietas armonie dulcis amena q̄ resultat.
Quic symphonie qd aprius compandum
 reputabimus/q̄ nostrū cor. assidue se mo-
 uens. ac p inde fantasiam agitans: q̄ si cre-
 ditur a motione nunq̄ quiescit moto cor-
 de. **Cor** vero si cessat a motu mori animal
 cōtinuo necesse est. **Felix** musicus spirita-
 lis qui suo hoc symphonico cāticordo/me-
 lodiam iugiter scit et studet/per meditatio-
 nis digitos modulari. q̄tis affectuū voces
 fmgāma misticū/suaues reddat. **Felix** qui
 magnalia dei nedum in naturalibus. qua-
 lia sunt omnia mirabilia valde facta in ei?
 sapia cuius non est numerus. sed in artifi-
 cialibus etia; recognoscit. quemadmoduz
 ex pforatione modici ligni in sambuca vel
 fistulis. aut ex metalli ductione in tubis et
 cymbalis/aut in neruoz aut intestinoz de

siccata torsione put in cirbaris/tot resonā-
 tie variantur. **Sequitur.** Laudate euz
 in cordis et organo. **Cor** de fin glo. posite
 sunt p quibuslibet instrumētis alijs a psal-
 terio et cirbara que cordis sonant repercus-
 sis. sit viella. sit symphonia. sit lyza. sit rota.
 sit guiterna. sit lituus. sit nablum. sit sistrū.
 sit scacorum. sit rebela. sit generaliter l' mo-
 nocordū vel diacordum vel tricordū vel re-
 tracordū vel pentacordū vel hexacordū. se-
 ptacordū. octicordum. nonicordū. decacor-
 dum. et sic absq̄ termino cordarū in instru-
 mentis que vel olim vel posterius compo-
 ni potuerint. **Et** eterū. latius adhuc orga-
 na recipiuntur a glosis/p musico qualicū/
 q̄ compingatur instrumento. **Habet** ve-
 ro modernus vsus appropriatōem nec irra-
 tionabiliter ad organa ex plumbeis vel stā-
 neis fistulis. que cum follibus et cū digitz
 multiplicem et pfectam habent inter aliud
 quodlibet instrumētū vocaliū/resonātiā
 fistularū. que fistule nō illiberales appellā-
 de sunt. qz nō oris deformatione. sed follis
 inflatione sonant. **Hoc** solū vel p̄cipuū re-
 tinuit ecclesiastica cōsuetudo musicum ge-
 nus instrumenti cui vidimus aliqui iungi
 tubam. rarissime vero bombardas seu tha-
 lemias seu cornemusas grandes aut p̄as
 vel alia siqua sunt que noiauerimus instru-
 menta. q̄lia **Daniel** liber/ōia cōcludere vi-
 detur in adoratione statue sub omni gene-
 re musicoz. **Et** eterū ampliare id qd mō
 diximus de organoz solo vsu p celebrē ec-
 clesie ritū. cōmonet id qd p̄pha subiungit.
Laudate dñm in cymbalis bñsonantibus
 laudate eū in cymbalis iubilationis. **Sūt**
 erea cimbala ea q̄ vocam? cāpanas. q̄s bñ
 fortiter sonare nullus ambigit. **Talibz** vti
 ecci plusq̄ alijs sectis/ad dñi laudes tanq̄
 vice tubaz legis veteris. q̄rū officia meiz
 quidā exp̄ssit loquentē inducēs campanā
Laudo deū verū. plebē voco. cōgrego cle-
 rum. **Defunctos** ploro. pestem fugo. festa
 decoro. **Sunt** et cāpanule p melodia ve-
 lut in horologijs aliquibz ordinate. **Qui-**
 bus in omnibz nri possunt interiores affe-
 ctus erudiri simul et impelli. qualiter expe-
 riebarur ille/cuius animus cōmotus acri-
 ter. eleuatus. dilatatus. qñ fiebat hmoi reso-
 nantia celebris/iubilabat totus in se reco-
 lens illud seraphicum de deo. **Pleni** sūt ce-
 li et terra gloria tua. **Or.** **Rs.** vat tout. **Dec**
 est inestimabiliū profusio gaudiorum

deo salutari meo: Potuerat ad extremū p canticū sensualis intellectu plurima cō memorari de musica que satis vulgata sūt vt est figuratio gāme manualis. vt traditō de tonis octo / p antiphonas et neumata / qualiter illi philocapro de amore dei / beato Ignacio / familiari matris dei / fuisse per angelos in monte reuelatum tradit narra / tio vite sue. Sed terminus hmoi thomo priori statuatur / ad alterum de canticorū origine magis ad philosophiaz spectantē pcedendo.

Secūdus thomus

Processit hūana studiositas cui oculus nec satiatur visu. nec auris impletur auditu / quin vltiori a iugiter inuestiget quousqz inmerit id quod pfectus est. Processit inqz a musica sensibili que dicta / ad musicaz sola ratione vel intellectu pceptam. argumē / rantes ita. Si corporalis habeat auris i ob / iecto suo proprio / qd est sonus causatus ab aere repercusso / pulcros suaves qz numeros / cur a sensibus alijs vt sunt visus et tactus aliquid simile negabitur / ppter ea musicaz in gestulationibus visu perceptibilibus In ipso pterea tactu silenti venarū pulsati / lium posuerunt. vt ex medicorū disciplina Barcianus exponit. Erophilus inquit e / grotarū venas / rigmorū collatiōe pēlabat

Progredientes vltius inuenerunt in sensibus interioribus qui sunt imago / fantasia et estimatio / numeros passionum et affectionū motuarū / pceptibiles ab his sensibus omni cessante prorsus ab extra so / nante aere. Possumus hanc noiare musicā cordis. cuius tot sunt voces et soni / quot in ueniuntur motus interiores numerosī pas / sionum interiorū vel affectionū.

Ascen / derunt cōsequenter hmoi cōquistores ve / ritatis ad vim rationalem. que corpeo nō vtitur organo. Et ab hac supius ad intelli / gentiaz que est apex mentis. Ad sinderi / sum deniqz que vocatur scintilla quedā sup / euolans et supemicans ad eterna que p / resto. videtur endelechia noīari. Sed et ipa ratio pta in rōnem supiorem et inferi / orem tanqz in virū et mulierem. de quibus hienō dicendū. qm̄ in tractatu de theolo / gia mistica et in alio de passionibz elucida / ta est hec distinctio. Posuerunt igit in his omnibus potentijs musicam et armoniaz

fm diuersas ipaz motiones **F**uit apud nōnullos phantes dubitatio si tam nume / rosa sperarū orbium tā qz velox curcūit / crearet sonū. ab auditu corporali ppe / tibilem. quē admodū queritur a theologis si de beatis illud de psalmis habeat verita / tem. Exultationes dei in gutture eoz. ma / xime cū ciuitas illa dicatur plena modulif / et canoze iubilo. vbi quoqz est vna vox letā / tium. vox laudis. et actio gratiarū **A**resto. qui post et inter ceteros / plenius affecutus est veritatem de quinta essentia celesti que incorruptibilis impartibilis qz est. ponit cōsequenter neqz sonum neqz auditū pro / prie sensibiles illis esse. sed omnia ad intel / ligentie rōem et pceptiōem referenda q̄ Pi / tagoras imo et Job / de cōcentu celi posue / runt. Sic intelligeretur a plus de linguis angeloz. De hoibz vero maxime post eoz / poz resumptiōem. nō est impabile musi / cam vocalē illis esse.

Vult forsitā audi / tor instrui post ista que dicta sunt de nūer / in omni creatura reptis (Dia quippe fecit in numero) Quo pacto musicē colligim / exinde rōem. Brata fatemur digna qz scitu cōsideratio. Neqz enī solus sufficit nume / rus ad musicē rōem. sed vt sonorus sit op / tet. Est itaqz subiectū musicē / numero / sonorus. Hihilominus vtget nos apls cū cete / ris autēnticis / ponere cātica et voces fieri in cordibz nris ad deū / sicut et clamores desi / derioz. Desideriū pauperū inqz ppha exau / diuit dñs. Et hoc vtiqz nedū cōcedim / sed ad huius rei manifestatiōem / opusculū se / patim edidimus de cātico / do. i. de cātico cordis. cuius initiale verbū est. Beati q̄ au / diūt verbū dei.

Auero sicut auris tran / sumptiue dicat in deo / dicat in angelis. ad oēm deniqz trāsferet intellect / cognitōem vt ibi. Qui hz aures audiēdi / audiat. cū si / milibz multis. Nō aliter vox et sonus vt in p / posito nō op methaphorā accipiat necesse est

Silr de flatu vel de spū flante. mouente. et exagitāte / vocesqz formāte / cōsiderare nos cōuenit. Nō enī dñz laudat oīm qd spirat sine spiratōeyñ fit vox. et pnter auditus suo mō. Spūs autē mltiplr dī fm declaratōez Didymi libro de spūscō. Est enī de spūs vt in Jobe scribit De spūs ē Est appate et ppe tertia in trinitate persona nexu pa / tris et filij quo se dicuntur diligere spūitu / sancto. Dicitur et spūs sapientie mltiplex. Spūs in sup extenditur ad angelum tam

dat cuncta moueri. q̄ est spera quedam in-
telligibilis cuius centrū vbiq̄ est/circūferē-
tia nāq̄. q̄ ad ip̄m trahimus nos vt ad la-
pidem fixum in litore/et hoc cordis deside-
rijs. vel sicut p̄ catenulam et scalam sursum
vbi deus innititur iuxta visionē Jacob/
Sic demū repetunt p̄rios queq̄ recur?
nec manet vlli traditus ordo. nisi qd̄ sinu-
iungerit. stabilem q̄ sui refert orbe. **H**ic car-
do est/hic tenax vigor/hic aris rore volubi-
lis torius creature/hic postremo tenor vni-
cus totius musice mūdialis. **A**mor iste
naturalis cōsequitur cognitiōem sicut et q̄
libet amor. nam penitus incognita quis a-
mauerit. **S**ed refert de cognitiōe. **H**az q̄/
dam est nō cōiuncta rei diligenti. quedā cō-
iuncta vel essentialiter vnita. **P**rimā in seq̄-
tur amor pure naturalis sicut lapis intendit
sursum. et sagitta ad signū. non p̄ p̄riā co-
gnitiōem. sed p̄ cognitiōem impellēis et di-
rigentis. **S**ic suo mō quilibet amor vel tē-
dentia naturalis rerū in suos fines/fit p̄ di-
rectiōem et cognitiōem intelligētē nō errā-
tis que deus est vt phus et cōmētator suus
tradit. **C**eterū triplex amor alius tripli-
cem sequit̄ cognitiōem cōiunctā. sicut aia-
lis amor/sequit̄ cognitiōem sensitiuam in-
teriorē et exteriorē. rōalis sequitur co-
gnitiōem rōis homini cōiunctā essentiali-
ter. amor intellectualis in angelis plus ho-
mine cōiunctā/sequitur intellectualem co-
gnitiōem. **H**abemus p̄rias cuiuslibz amo-
ris ad alterū differētiās. vñ amor naturalis
qui bonus est/nec malus esse pōt. sicut nec
errare potest suus director et causator deus
q̄suis inueniatur in agentibz volūtarijs. n̄
tamen ea rōne qua volūtaria sunt. et q̄ suā
insequunt̄ cōiunctam cognitiōem. sed p̄
respectū ad instinctū vel impulsū p̄ime
rōnis sepate quā esse deū cōstat. **S**ic i ho-
mine solo/genus quodlibet amoris inue-
nit̄ tāq̄ in minore mūdo q̄ oī p̄cipat cre-
atura sed hoc est alia et alia rōne. **A**mat ita-
q̄ pure naturaliter sequēdo motiōem p̄i-
me cognitiōis sepate. **A**mat aialiter/ ordie
ad cognitiōem sensualem sibi iūctā et intrin-
secā. **A**mat rōabiliter sequēdo intelligenti-
am mētis sue. que est sup̄ma portio rōnis.
Querer aliquis qd̄ ad materiā de canti-
cis/ tanta de cōditionibz amoris digressio
Ridemus multū p̄ omnē modū/ qm̄ in p̄-
mis ex hoc vltimo colligi debet distinctio
seu diuisio multiplex canticoz in sensuale

et intellectuale. **T**rahitur insup diffinitio
canticī rōnalis et intellectualis qd̄ ē amor
numerosus/rōne pceptibilis vel intellectu-
tanq̄ spūali mētis aure. **H**abetur postreō
qd̄ sit canticū pure naturale qd̄ omnis cre-
atura cantat psallit modulaf et iubilat deo.
qm̄ est amor naturalis numerosus. in dei
glām ordinatus. qualis etiā in demonibz/
obstinatis et obstrepētibz volūtariē deo p̄
horrendas blasphemiarū dissonātiās/pul-
cre sonoze q̄ collocafordines. **S**uper-
sunt ad integrā canticoz noticiā moraliz
q̄ et rōales sunt/ alie distinctiōes de amo-
re. maxime penes volūtariū et inuolūta-
riū. diuersimode penes meritū et demeritū
penes iocundū et luctuosum. letū et triste.
Efflagitaret rursus ordo loqui de cāticoz
do. hoc est de cātico cordis/nisi sup̄ hac re
tractus iam specialis haberet cuius initū
est. **B**eati q̄ audiūt verbū dei. vbi practica
traditur p̄ gamma nouū et mistici in vlti-
ma pte p̄ moraliz notulatione cāticoz.
At uero pluribz omissis prinus offert sede
monocordo memoria. cuius sola q̄ resonat
corda ponitur amor. **E**t eius figuraz suffe-
cerit hic ponere vidēdam ad oculū relatiue
ad pater noster. **S**upaddeť aliud exēplar
de psalterio decacordo qd̄ ad eandē pprie re-
spicit cōsideratiōem. **S**ubdetur cōpositiō
moralis scacarij ex quibz hēbit solers ani-
mus facultarem circa qd̄libet instrumētuz
musicū p̄ tropologiam allegoriam et ana-
logiam faciliē excogitādi silia. **E**xpe-
dit aut̄ fieri rememoratiōem sub cōpendio
de gamma p̄dicto. qd̄ duplici metro cōple-
ctitur. **A** sit amor gaudēs. e. spes/cōpassio
iota. **O** timet. v. q̄ dolens odit. et ista notef
Declaratio stat in h̄ p̄mo q̄ voces in gam-
ma mistico/nō intelligēde sunt sensibiles
auribz extrinsecis. sed dicūtur interiores af-
fectiones mēte vel corde pceptibiles q̄ cuz
sunt innumerabiles/nihilominus ad pau-
cas phia sil cū theologia et medicina redu-
cit. nūc ad vnā. nūc ad duas. nunc ad tres.
dehinc ad quatuor. ac deinceps vsq̄ ad vnde-
nariū in quo stetit **T**rest. **H**obis autem
placuit ad p̄ns numerus p̄ncipalizi quatu-
or affectionū quasi simplicium iūcta q̄nta
velut ex multis cōposita. **P**lacuit rursus
has affectiones quinq̄ p̄ q̄nq̄ vocales de-
signare/tanq̄ p̄ notulas q̄nq̄ p̄portionabi-
les illis de gamma manuali. videbis eniz
sub solis q̄nq̄ vocalibz eas cōplecti. **Q**uis
•Bg.

De canticorum

yna scz. a. duplicet in fa. et in la. **A**ndere / motis consonantibus aut mus ab vt. re. mi. fa. so. la. supsunt hic vocales quinq. v. e. i. o. a. quas aliter hic ordinamus. mutantur a. e. i. o. v. **A**pplicamus consequenter affectiones nostras quinq. que sunt amor seu gaudiū. spes seu desiderū. compassio quia si mixta. debinc timor seu metus. postremo dolor vel odiū. **A**pplicamus in quā istis quinq. vocalibus vt. **A.** significet amorem gaudiosum. **E.** spem seu desiderū. non virtutem theologiam. **I.** vel iora cōpassioez **D.** timorem. **O.** dolorem vel odiū. **S.** sic pspicua est duplicis metri snia sic omne canticū possumus ad gamma musicū reducere. sit illud canticū veraciter in corde vel mente. aut figuratiter in quibuslibz psalmis instrumentis ve musicis. sicut in sono tube. i psalterio et cythara. in tympano et choro. in cordis et organo. in cymbalis bñsonantibus et iubilationis. Deniqz quomodolibet. **O**mnis spūs laudet dñm. **E**teruz vis cognoscitiua rōnalis ministrat qñ litteram canticordi iuxta meditatōes varias fm quas vis affectiua p̄cipue si fuerit fortiter habituata / prumpit in voces numerosas affectionū quinq. p̄dictarū. eas multiplicando penes graue acutum supacutum sursum scz et deorsum p̄ sistolem et diastolē quasi sine termino. **I**n latitudine p̄terea se cundū breuitatiem et plongatiem. demū in cōiunctione mutua supra quā beāt fieri in musica sensuali. ibi maxima vbi est i celo vna vox letantiū et vnus ardor letantiū **D**ecreuimus ad extremuz de tot instrumentis / trium (vt diximus) figuras apponere. vtz monocordi iuxta litteram orationis dñice. et decacordi fm alphabetū. siml et pater noster. et litteram. x. p̄ceptoz **S**cacordū vero qz duplex habz officii rāqz chorus castroz. a. canticū militare describitur cum sua quadam elucidatione seu canone vt in prioribus. **S**ed antea migrabimus tandem duce theologia. post theologiaz et phiā ad cantica canticoz. p̄ tertio et finali thomo p̄ntis opusculi de canticis iuxta suū originem distinctiuo.

7. Thomas tertius

Canticoz diuersas spēs inuestigauim⁹ fm historiam. p̄mo quo ad cantica sensu p̄ceptibilia. dehinc fm phiā disciplinā de canticis in

omni creatura repertis que p̄ intellectū p̄cipiunt. **P**utabit aliquis nihil. supesse / q̄ nuam vltra vel supra creaturam vniuersaz que cantica repies. **A**tuero si theologiam videbimus grādiora supesse quē admodū mirabiliori mō causa causarū quā in amore fundauimus tractat. inchoans suam ab eo traditiōem / vbi et in quo phiā stetit / nō habens vltra quo suū deduceret / scrutiniū **E**cce qz progressus phiē fm aplmz sapientem / fit ab eis que visibilia sunt ad inuisibilia dei qñ p̄ scalam aliquā. que vbi deficit / phiā stare necesse est. vl in tenebris temerariam cōcutiendo palpare et errare. **N**am que sunt diuine voluntatis. p̄sus liberrime cōstituta que leges. que tpm p̄stitutiones solus ille scit et cui voluerit reuelare qui voluit et dixit et facta sunt. **O**mittamus interim verbū de misterio beatissime trinitatis. qd enarrauit filius vnigenitus in sinu patris qui solus nouit que sunt eius. **S**ilca / mus p̄terea de ipso verbo dei p̄ qd facta sūt omnia. et de amore p̄sonali qui est spūs sanctus quem mutuo cōicat et spirat summa liberalitate pater et filius. **C**reaturaz quippe p̄ductio qd est / nisi quedam punctualis et vixalicuius momenti cōicatio respectu cōicatiōis illius infinite que fit in spiritu sancto. **D**efinamus insup querere si conuenienter possumus de illa trinitate gloriosissima. ponere canticū summe suauitatis et leticie sicut illic ponim⁹ verbū numero sissimū plenū rōnibus et ideis absqz termino. **P**onimus et amorem iocūdissimū spūs sanctum quo verbū tendit in patrem et pater in verbum tenore gratissimo. **P**onunt alij hierarchiā illic vbi pater inquit nō gradualis p̄fectione maior sed in p̄sonarum origine p̄ncipatur. **D**imittam⁹ in q̄ talia diuinis theologie p̄scrutatoribus cū ocio magno. cū ingenio clarissimo. cum exercitio diutissimo. **N**obis sit hic et nunc satis de canticis in creatura positis loqui / plus ad deuotionis excitatiōem / q̄ intellectu admiratiōem et eleuatiōem i alta maiestatis. scientes qz p̄scrutator maiestatis op̄rimetur a gloria. et quo amplius accesserit homo ad cor altū / eo amplius exaltabit deus. **V**eniamus ad rem nostram collocantes pedem inuestigatiōis vbi stetit phiā ce pes inquisitionis. hic autem si bñ tenemus pes erit in amore. sicut canticum suū generalitate sumptum describi poterit qz ē

... motis. vel amor numero / ... Additū est / ... quā vñ / ... et / ... aliter / ... quoz / ... de creat / ... quā quiba / ... De amore / ... verū nullus / ... canica cā / ... di / ... di / ... p̄dolam / ... vel / ... p̄li / ... occu / ... gen / ... ad / ... Co / ... deca / ... p̄li / ... vi / ... Col / ... nois / ... p̄bi / ... vā / ... tūe / ... Li / ... iū / ... ad / ... di / ... cum / ... Ab / ... ter / ... Jo / ... Ze / ... cilla / ... mite / ... Lu / ... cou / ... incam / ... sup fm / ... ecia / ... gura

numerosa vor amoris. vel amor numero /
sus. vel numerus amozosus. **A**dditū est
de spēbus amoris post dinam. qm̄ vn̄ est
naturalis cōuertibilis cū ente. alter aialis.
alter rōnalis. alter intellectualis. quoz cō/
dio natura q̄s descripta ē. Porro de creato
amore supnaturali/de caritate quā ha
bet manet in deo et deus in eo. De amore
quoz nuptiali dei cū hoibz/verbū nulluz.
in quo tū et sup quem fundatur cantica cā
ticoz q̄ epitalamia noiāmus/et canticū di
uinale **E**rat autē ab initio pncipal inten
tio facere verbū cōsonāter ad xpi pabolam
de cantico duplici. vno fm̄ saltatiōem vel
exultatiōem. altero fm̄ lamētatiōem et plā/
cum et hoc nō seculari seu pphana vanita/
te sed xp̄iana pietate. **C**ōuerte fideles ocu
los ad xpm̄ videbis affirmo tanq̄ in exem
plari pietatis/ ipm̄ duplex hoc cantici gen^o
resonasse. nam et exultauit sp̄sc̄to rap̄ ad
vocē patris intus sonātē cū clamauit. **C**ō
fiteor tibi p̄ celi et terre. qz abscondisti heca
sapientibz et prudētibz. et reuelasti ea puulis
Ita pater sic placitū est ante te. **R**ursus ita
lamentatus est et plangit vt cōgreret palā:
D vos oēs qui transitis p̄ viā attendite vi
dete si est dolor sicut dolor meus **T**alia col
ligimus hic duo cantica. vnū exultationis
aliud lamētationis. ad qualia/nō hūit phi
losophia scrurādo venire. quoz. quodlibz
fundatur in amore. nō q̄licūq̄ sed caritatē
et amicitie deiformis. fm̄ oppositas tamē
et diuersas rōes. vna ē diuinalis ad optioz
desponsatio. altera reprobatio et repudiatiō
Nihil pmo cantico melius. iocūdius. bea
tius. Nihil secūdo deterius. insuauius. in/
felicius repitur. **P**rimū cecinit **S**alomō
in canticis. et **D**auīd pluribz psalmis. **A**l
terū **J**eremias in trenis. et **I**saias ibi. **C**ā
tabo dilecto meo vbi d̄ repudio canis syna
goge. **E** hunc ascendat theologia supra
phiam non inchoans p̄cessu ab infimis i/
star phie sed a deo pmo oīm pncipio. ad
q̄ attingit vtiqz p̄cessus p̄oz phie. **E**t di/
camus vltra phiam q̄ de^o ip̄e tanta pietatē
dignatione. tanta caritatis bonitatis q̄ di
latatione/humanam dilexit natu rā/vt eaz
formaret ad imaginem et similitudinē suā
q̄tū sui pnceps esse posset. et ita particeps
q̄ eidem iungeretur felicissimo federe nup
tiali sicut sponsa sponso suo/qua dilectiōe
et caritate/nullā diligibiliorem/nullam ca
riorem estimare potest cor humanū **P**o

luerunt nec negamus aliq̄ phantium ma
gis eleuati et diuinitus illustrati sicut **A**re
sto. q̄ vltima felicitas hominis cōsistit in
dei cōtemplatione. nec vt arbitroz seq̄strat
set amozē eius. nihilominus cū cognouit
sent deum/non sicut deū glorificauerunt ne
qz grās egerunt. et qd̄ inde secutū fuerit pu
der recordari qd̄ a plus apiat. **A**ma b̄at dei
virtutem/illustrantem intellectū. sed ipam
que sanaret que corriget q̄ rep̄hēderet af
fectum (dicit **Aug**) non amabant. **A**m
plius ipi phi q̄uis aliq̄e hominis amo
rem ad deū ponerent et debū scirent/nul
lo pacto tamen valuerunt attingere vel sus
spicari q̄ mutua esset amicitia p̄sertim sp̄o
salis/dei ad hominē. et econtra. quales no
bis reuelauit theologia/fundata in caritas
te de qua est illud **C**aritate p̄petua dilexi te
Nō enim quilibet amor dici meretur amicitia
fm̄ philosophū. sed ille quo sibi mu
tuo cōcant et cōiuunt et cōgratulantur
cōiūntur amātes. quale aliud neqz **Pla**
to dicens deū nō misereri hoibus. nec **A**re
sto. redemptionis ignorās misterium. nec
aliud omnino fas habuit sine fide. **T**ē
temus nūc de canticis exultationis et lamē
tationis aliquid dicere/qd̄ sit supra nō cō/
tra philosophiā. que duo cātica notās qui
dixit **D**iam et iudiciū cātabo tibi domie.
Hec autem esse iam tetigimus. vnū nupti
ale qd̄ epitalamiū noiatur. aliud repudiati
onis reprobe qd̄ infernale dici poterat.
Oporteret igitur vt a nuptijs carnalibz figu
ram accipiamus/nō dissonāter ad aplm̄/
qui loquens de corpali m̄rionio **S**ac̄m
m̄ q̄t h̄ magnū est. in xpo dico et ecclesia
Sunt vero litteraliter tres modi despōsa
tionis. vnus viri cū libera. alius viri cū an
cilla. tertius viri cū d̄na **U**ltimū hunc mo
dū tenuisse videt solus **J**oseph vir iustus
cum vxore sua **M**aria **P**rimū legimus in
Abraam cū **S**ara qd̄ quotidianū est. **A**l
terū ipius eiusdem cū **A**gar ancilla/sicut i
Jacob duplicē hunc modū repiet respectu
Lye et **R**achel liberaz. quibz additū est an
cillarū vtriusqz cōnubiū. **V**eniamus ad
misteriū. figurauit nanqz m̄rioniū **A**de cū
Eua cōsorter libera cū adhuc nō peccasset
cōiūctiōem dei cū aia sc̄ta. etiā si nō fuisset
incarnatio filij dei subsecuta. **F**igurauit in
sup fm̄ aplm̄ cōiūctiōem xpi in carnati cū
eccia cuius caput est et cōsors in natura **F**i
gurauit cōiūctiōem humane nature cū deo
.**B**g. 2.

sicut nec caritas sexum habet. **O**portet ite-
rum depurationem fieri virtutis appetitue
quā nulla titillet carnalis sub carneis ver-
bis placētia vel libidinoria. **O**pter apli-
būliari virtutē irascibilem. vt nulla surre-
pat p cognitis mysterijs supbia. sed quāto
maior est būliet se in omnib⁹. **E**pitala-
mium tēpratur incaute cātari ab aīa quan-
tūcūq; seculariter erudita / si non fuerit ex-
purgata prius a sordib⁹ peccatorū. qd doce-
tur fieri in puerbyz salomonis si nō fuerit
prerea surfū eleuata et illūiata p tēptū ter-
renorū ad qd monet **Eccīastes**. **S**i nō fue-
rit postremo cordialiter affecta z pfecta dsi-
derio supnoz quod qritur i canticorū cātī-
cō exerceri. **A**c pīde describit epithalamū
tripli fīm tres act⁹ hierarchi⁹ purgaf. illūia-
re z pficere. q tria pstat sol iusticie triplici-
ter curēs montes nature sublimis hūane
Epitalamū salomonis pōt inspicēs z
aīalis hō fideliter admirari z simpliciter cre-
derēz nō arrogāter pscrutari qz nihil picu-
losius. p̄t homo rōnalis et pficiēs / illō pie
meditari rumiātōis typo. s; nō ex abrupto
z cinere. quo nihil difficili⁹. **P**ōt hō spūa-
lis / iā carni dspiēs et sāguini / epithalamū
im sapiēter cū sapore depmere. quo nihil
suauī⁹ et in terris beati⁹ erit. **V**ide opa dei
q fit idē canticū electis in edifficationē. cō-
solatōnem. et bonū odorē. alys in scādālū.
ruinā. cōtradictōnem. et odoriz in morte.
Epitalamū fieri nō amātib⁹ oīo barba-
rū nec intelligibile. fit mala. z carnaliter amā-
tib⁹ / in offētionem et scādālū. quib⁹ auget
inde furor igne. fetor carne. isaciabilis qz
purius. **O**s etate nīayl infictis qbusdā
deuotis / cōptum punitū qz p ignē fuit. **A**c
uero si fuerit deo p̄picio exercitatus hō spū-
alis pati dīna / sicut de **Jerotheo** suo loqui-
tur **dyonisius**. si fuerit in eodeiformis z bñ
ignat⁹ affect⁹. si seriat diuisionē aīe z spūs
a verbo dei fieri. si p multa p̄batus multū
dei sensum cōgnouerit. p̄gat qui b̄mōi est
epithalamū frequētare. non in delictis et
verbo superbo. sed in hoc benedicat deum
qui fecit illum et in ebriantem eū talib⁹ bo-
nis suis. **E**pithalamium est quod gma-
tici nominant dragma vel dragmaticum.
qd fit inter duos more dialogi. non qualif
cunq; **E**st enim dialog⁹ inter magistrū et
discipulum. cui diafcolicon nomē est. **E**st
alius inter loquentem et suū interpretem.
Sed iste tertius fit inter dilectum z dilectā

cū p̄piorū celatōe nōim **E**t p̄t dragma eē vl-
ideclinabile neutrū l̄ dclia ble feminū scde
decli. l̄ neutz terciē. vt ibi **Frequērate** nob
dulcia cātica dragmaf. **V**idebis i cāticy cā-
ticy sic obseruari vt spōsa ploq̄f. sponsus
respōdeat. cōmittz aliqū interrogatōib⁹ vl
rūsiōib⁹ sodaliū siue adolefcentulaz siue cu-
stodū siue aīcoz. **E**pithalamiū introducit
spōsā q̄si p̄hilo captā et in amozatā de spō-
so suo. cui⁹ assidue p̄sentia. verba. p̄plexū
oculus desiderat. sed hoc tamē cū virgiali
pudicia z mira grataq; puellari verecun-
dia **Quid** em̄ peaci⁹. quid odibili⁹. qd pūi-
bilis in spōsa puella. z virgine. si vltro ne-
dū rapiat virū. si vel palam petat aut roget
ad cōsumatiōem opis nuptiarū. petit tamē
signis aliquib⁹ cū pudica circūlocutiōe et
insinnatione verecūda tps expectāz locū
beneplaciti viri. dū fuerit introducta p euz
in m̄rioniale cubiculū. nō iam vt sponsa sp̄-
spē. sed vt vxor p felicē nec aplius dissolubi-
lem vnionem. **E**pithalamiū introducit
spōsum tanq; p̄hilocaptū sponsa non sine
verecūdia quadā si videt in turba cū spon-
sa vel ad sponsum. querit ob inde solitudi-
nem vt illa blandiatur. p̄spicit p cācellos z
fenestras zelans scire qd agat sponsa salit
et tripudiat festinus totus dū p̄git ad eam
dum vult audire vocē suam. faciem videre
hostiū aperiri. se sequi. **N**ihilominus expe-
ctat horam venire cubiculi nuptialis / no-
lens ante legitimum tps spōsam cognoscerē
nōdum federe cōsumato. **H**abemus ex
istis epithalamū notulis / nō p̄uaz / nisi fal-
lor / eruditōem p cōgnitiōe reliquoz. que
vel illic tradit littera vel glosa doctorūz no-
tat. **S**ed adhuc pauca iungamus / nō que
dant totū sup cātica cōmentū. hoc enī nō
est p̄ntis opusculi / tot metaphoras sigilla-
tī aperire / satis erit vel vbertim aptas repe-
tere. sat erit aliquas quasi scintillas excute-
re. p collustratione cū incendio leui cordis
deuoti. **E**pithalamiū est canticū d amo-
re ad amorem. de caritate ad caritatē. de di-
lectione ad dilectionēz sine fantasia carna-
lis sexus in amante vel amata. **D**icet aliq; f
hic cōtradictōem implicari per terminos
Nōne masculinū inquiet genus ad mascu-
lum. femininū spectabit ad feminam. alio-
quin distinctio talis qd opabit in articul.
Rursus si qd natū est ex carne caro ē. sic q
filitudo carnalis eloquij causat / nōne cor-
poreū fantasma putandū est **V**ez at tēdat
Dg. 3.

nem quesierit in dilecto/nemo rē mirabit
neq; iam a deo p se q̄stum p amici dilectio
ne **A**retur cor meū inquit, cōsidera finem
vt timeat nomen tuum vt sez in amore suo
fortiori stabilitate subsistat. Nam delecta
tio tenet opantem in opatione dicit **A**rest.
cū expientia. **E** Epithalamium nemo pōt
pfectum cognoscere sine triplici theologia
symbolica sez ppria et mistica. Harum quā
libet tradit dyonif. Sed symbolicam suā
latini non habent nisi q; gustū eius dedit
vlti. ca. de ce. hierarchia tradens intellectū
locutiōis figuralis. qm scriptura sacra trās
fert ad angelos q; elati sunt. q; armati. q; lu
mina ferunt cū ceteris. Sic in epla q̄dam
de mensa sapiētie. **S**parsum vero tam ipse
q; nostri scripture glosatores exponūt bu
iustmodi symbola q; deo tribuūtur p simili
tudinem ad corpalia/qualiter fit in hoc to
to canticoꝝ libro. nunc de osculis oris dei
quid sit. nunc de vberib; de capite/de oca
lis/de lingua/de genis/et ita p vniuersuz qd
enudiare p omnia/nō est p̄sentis opusculi
seorsum poterit forsan dari. sicut de theolo
gia mistica que proxius est necessaria can
tare volenti p amorem duplex opusculum
hoc illud practice tradidim. **E** Epithala
miū poterat p theologiam symbolicā r mi
sticam ad quodlibet genus infionij cū dō
p amorem spūaliter adaptari noiatiū vbi
minus videret ad xpi spūm et ad aiā suā
tanq; ad virum desponsatum euz muliere
spōsa sua. **S**unt hic multa supponenda q̄
alibi iuxta cōem theologie sententiam/tra
dita sunt. **A**nū est q; in xpo fm humani
tatem/pars seu portio rōnis supior quā h
appellamus spūm (ne cōtrouersia sit de noie
finis) fuit ab instanti ceptionis plene be
ta. quēadmodū et nūc est et erit in secula. p
pterea neq; doluit neq; timuit neq; spauit
spūs iste in eterna beatitudine vbi nō erit
amplius neq; luctus neq; clamor / sed nec
vllus dolor. **S**upponimus p̄terea q; a
nima xpi que noiatur hic inferior portio rō
nis/q̄uis esset eadē res essentialiter cū spū
non tamē fuit tunc in rermīno beatitudinis
sed habuit statū vie/subiecta passionibus
erīs/vt dolori timori/pauori cū ceteris. ita
tamen q; nulla passio pueniebat iudicium
rōnis supioris minus q; in adam p statu
nature p̄mitus institute. sicut et de benedi
cta matre sua fuisse cōfitemur. **A**dūcim?
q; aiā xpi p suis q̄dem peccatis nō doluit q;

non habuit. sed p nostris generaliter q; ad
sufficiētiā deletionis. sed quo ad effica
ciam p solis electis membris suis. **C**ū igitur
esset aie xpi ad suū spū naturalis siml r
diuinalis cōuersio sicut cōtra. cōcludit sta
tim pspicat speculatio/q; ania petebat cre
bro cōsolatiōem spū sancti. nūc cōtra dolo
res et obiectis rerum cōtristantiū sensuali
ter et p realem applicatiōem in verberibus
fame siti frigore. nūc aliqū cōtra res appre
bensas intētionabiliter cōtristatiōem affe
rentes cuius peccata erant aliena q; p com
passionem sua fecerat. **E** Eleuet igit se pi
animus in cōtemplatione **J**esu xpi in lūie
fidei et euāgelice narrationis. **C**onsideret
deuota pietate animam hanc sponsam spū
ritus impassibilis passibilem et crebro pa
tientem. si p cōsolatione dilectiua suspira
bat ad spū. **O**sculetur me osculo oris sui
cū multis silibus cōsolationis refrigeriuz
sonantib; vt illud noiatiū **Q**uis det mihi
te frēm meū sugentem vbera matris mee vt
inueniam te solum foris et de osculer te r tā
me nemo despiciat. **Q**uid sonabat bec op
tabunda petitio si spū cōsideres lac beati
tudinis toto ore. tota securitate. tota dilecti
one sugentem ab vberib; cōsolantis diu
nitatis tanq; matris sentiens aiā ad illū
felicitatis statum. quē nōdum accepat su
sp̄rantem bec dicere. **D**icebat xpus p hac
aiā sua quā ponere et resumere fas hēbat.
Baptismo habeo baptisari et quō coartoz
donec impleatur. que rō sciebat nimirum
glorificatiōem aie subsecuturam/mortib;
prismū mortis r amplexu nō amplius dis
solubili gauisuram cū spū. **E** Epithalami
um traduci poterat ad desponsatiōem spū
ritus exultantis marie/cū sapientia. sed nō
absq; tropicoꝝ cognitione sermonū p the
ologiam symbolicam et anagogiarū p my
sticam. **G**loria f sapia/delicias suas esse cū
filija hoim. nullā vero repperit sapia delici
as suas cum qua amplius inueniret q; euz
beatissimarū beatissima r deiformi maria
querebat hic cōplecti iu via spū marie. iū
gere secū oscula p opationes inspiratiōes
q; virtutū donoꝝ beatitudinū q; singula
rū sb spe certa fruitionis iocūdissime ac in
dissolubilis in eternitate. vbi suo spūi duz
ascendit obuiauit q̄si mater honorificata r
quasi mulier a virginitate sua suscepit illū.
Quid porro dicemus de cōiugio spūs
deiformis beate virginis/cum ancilla seu
.

placitis.
Secūdū opusculū

Opusculum istud de canticordo id est de cantico cordis h3 tres thomos. i. diuisiones vel tonos pncipales cum notis et notulis. Note sunt considerationes speciales. Notule vero particule singulares. **Primus** tomus continet pbemium cum designatione quale fuisse monocordum in statu innocentie. et quale est in statu virtutis pfcē vt i. Christo fuit et Maria p nouem notulas. **Ponit** vltcrius differentias cantici cordis ad canticum oris/ cum distinctione cantici noui hominis ad veterem p. r. notas seu notulas. **Ponit** consequēter dubitationes multas circa p̄sentia que soluuntur p reliquas. xxxiiij. notulas. **Secundus** tomus deducit pncipaliter q̄ est ponendum canticordū docens quid sit descriptiue. et quē admodū habere debet suum gamma. et quēter fuit in christo et maria. **Continet**. xij. notas fm cōsiderationes totidem sp̄ales pncipales et in vniuerso notulas. xvij. singulares. **Tertius** tomus instituit nō absq̄ circuitu qualiter gamma formetur pro canticordo continens notas et notulas. que se legendibus offerunt satis plane.

Thomus primus

Beatī qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. Verbum habituri de canticis per theoriam et praxim. **Primo** p̄cipue de canticordo quod est verbum dei in cordibus nostris. Quale potuimus exordium cōuenientius assumere/ q̄ a verbo verbi dei/ q̄ a principio de principio/ q̄ a dei sapientia p quā condita sunt omnia et sine qua facere non possumus quicq̄. **Que** ludēs erat cum patre/ dum cuncta componeret cū ipsum laudarent astra matutina. **Hec** est sapientia/ quā auris bona audiet cum omni cōcupiscentia. **Aperiat** igitur aures nostras sonet et expediat verbum dei cuius totiens ista fuit exhortatio. **Qui** habet aures audiendi audiat. **Auris** itaq̄ cordis intelligēs. **Quibz** non aptis/ sumus. **(iuxta puerbiū)** **Asinus** ad lyram. qz nullā in armonia verbi dei dulciorem sup mel et fauum suauitatem inueniemus. **Porro** si repletum fuerit cor nostrum verbo dei. fiet quod ab eo dicitur.

Et abundantia cordis os loquit. abūdet igitur bone/ Jesu cuius os hic loquitur et eructat/ cor istud verbum bonum. **Abūdet** igitur obsecro spūs tuus bonus in periculo corde meo et impleat illud vt defermo in aprione oris mei. et semper sit laus tua in ore meo. compleatur in me monitio tube apostolice/ que afflatu tuo abūdāter impleta/ nobis omnibus insonuit et cecinit hortans docens et interpretans verbum xpi ait. **Habitet** in vobis abundanter in omni sapientia cōmonentes et docentes vosmet ipsos in psalmis et himnis et canticis spūalibus in gratia cantantes in cordibus vestris domino. **Q** verbū christi. imo verbū xpi quod erat in principio apud deum et deus erat verbum. et verbum caro factum est. **Veni** domine Jesu habites in corde abundāter et si non in omni sapientia saltem per fidem que p dilectiōem operetur. vt docere et cōmonere valeam me p̄mitus. deinde pro primos meos filios tuos/ in psalmis/ et de psalmis himnis et canticis spūalibus. vt simus in gratia cantantes tibi dño in cordibus nostris et gratias agentes p omnibus tibi et patri. **Cantet** ecce quotidiē vocibus crebris vehementer auribus nostris spiritus tuus bonus p ora p̄pharum. tua organa p̄sonans. **Can. do. can. no. Errursus. Cantate** et eul. et psallite. **Et iter. Psallite** deo nro psallite. psallite regi nostro psallite. **Quoniam** rex ois ter. deus psal. sapi. **Hec** autē exhortatio milies repetita/ nullo modo proflus erequi poterit os nostrū nisi p̄mitus impletis cordibus nostris. **Quoniam** et abundantia cordis os loquit in canticis. **Quā** felix illa ciuitas in qua iugis solennitas vbi vna vox letantium et vnus ardor cordium que plena modulis in laude et canore iubilo. vacat. videt. amat. cantat in eternum pleno corde toto ore. **Felix** nihilominus homo qui factus est rectus. si non immiscuisset se peccando questionibus infinitis. non de paradiso voluptatis et canticis angelorum detrusus esset in valles lacrimarum in ve lamentationis et planctū. **Qui** iam compatatus iumentis insipientibus et surdior illis factus. cor fere sicut nabuchodonosor habet vt audiens nō audiat et intelligens nō intelligat. **Forma** uerit itaq̄ dei sapia ad similitudinē maioris mundi corporalis/ corpus hoīs. in cuius medio posuit cor instar sol in celo. **Quo** posuerat illud.